

Geograf Novotný: Spiš je viac než len východné Slovensko. Má silnú vlastnú identitu	2
Online, dennikn.sk, 17. 4. 2025, 6:22	
Top vedecké výsledky dostanú automatickú finančnú podporu	8
Online, finreport.sk, 17. 4. 2025, 9:00	
Boj s časom, omyly a obvinenia z drahej liečby: Aká je realita pacientov so zriedkavými chorobami?	9
Online, mediweb.hnonline.sk, 17. 4. 2025, 10:50	
Na Právnickej fakulte UPJŠ pribudli ďalšie moderné učebne	11
Online, ssn.sk, 17. 4. 2025, 12:10	
Právnická fakulta v Košiciach vo veľkom modernizuje, ukončila tretiu etapu prác	12
Online, kosice.korzar.sme.sk, 19. 4. 2025, 14:59	
Na UPJŠ v Košiciach završili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty	13
Online, slovenskodnes.sk, 19. 4. 2025, 15:56	
Na UPJŠ v Košiciach završili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty	14
Online, kosicednes.sk, 19. 4. 2025, 15:56	
Na UPJŠ v Košiciach završili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty	16
Online, sita.sk/vskolstve, 20. 4. 2025, 17:16	
Na Právnickej fakulte UPJŠ bola dokončená tretia etapa modernizácie učební	17
Online, kosiceonline.sk, 21. 4. 2025, 9:20	
FS Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky, zvykne mať aj divákov	18
Online, tasr.sk, 21. 4. 2025, 9:30	
FS Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky, zvykne mať aj divákov	19
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 21. 4. 2025, 9:30	
Folklorný súbor Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky	20
Online, teraz.sk, 21. 4. 2025, 9:57	
Tesiláky, vedrá vody a hudba. Pri oblievačke v podaní folkloristov ľudia vybiehajú na balkóny	21
Online, kosice.korzar.sme.sk, 21. 4. 2025, 9:57	
Folklorný súbor Hornád stále dodržiava tradíciu veľkonočnej šibačky a oblievačky	22
Online, video.sme.sk, 21. 4. 2025, 14:21	
Folklorný súbor Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky	23
Online, spravy.goodboog.com, 21. 4. 2025, 14:59	

Geograf Novotný: Spiš je viac než len východné Slovensko. Má silnú vlastnú identitu

17. 4. 2025, 6:22, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Daniel Kerekeš, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 188 983 GRP: 4,20 OTS: 0,04 AVE: 1282 EUR

Geograf Novotný: Spiš je viac než len východné Slovensko. Má silnú vlastnú identitu

Kde sa začína a kde sa končí Spiš a ako sa stalo, že tento región napokon administratívne rozdelili do dvoch krajov? Ladislav Novotný je riaditeľom Ústavu geografie na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a pri otázke o rozdelení Spiša pripomína, že na začiatku bol Vladimír Mečiar a to, ako podľa svojich politických predstáv určoval štruktúru jednotlivých regiónov.

Vyrástol som v Spišskej Novej Vsi, a keď mi niekto povie, že som východniar, ohradím sa, že Spišská síce administratívne na východe je, no kultúrne nie. Podľa vás je Spiš východné Slovensko?

Tá otázka je veľmi dobre položená aj z geografického hľadiska. Vnímanie regionálnej príslušnosti na Slovensku trpí tým, ako bolo rozdelené ešte v období Československa na západné, stredné a východné. A z tohto pohľadu nemôžeme pochybovať o tom, že Spiš je východné Slovensko. Ak by sme brali toto delenie – že či je Spiš východ alebo stred –, tak určite východ. A to aj z hľadiska historických väzieb, geografickej polohy či nárečových rozdielov.

Ale ako geograf a zároveň Spišiak takisto pociťovo vnímam, že Spiš sa historicky vyvíjal relatívne uzavreto a samostatne. Má vlastné špecifiká, čo sa týka etnickej štruktúry obyvateľstva aj hospodárstva. Stále ho vnímam skôr ako samostatnú historicko-kultúrnu regionálnu jednotku, navyše z veľkej časti oddelenú od iných východoslovenských regiónov horskými bariérami. A ukazuje to aj pomerne silná identita – spišská identita. Tejto problematike sa venovali aj naši študenti v diplomových prácach. Ukazuje sa, že ľudia žijúci na Spiši majú veľmi silnú spišskú identitu – silnejšiu než východniarsku alebo pociť príslušnosti ku Košickému či k Prešovskému kraju.

Foto N – Tomáš Grečko

Čo je to tá spišská identita?

To je zložitá otázka, o ktorej by sme mohli debatovať aj s historikmi, etnografmi a podobne. Ako geograf vnímam spišskú identitu ako niečo, čo sa formovalo celé stáročia – jednak prelínaním rôznych etník, ktoré na tomto území žili od raného stredoveku, a takisto špecifickou štruktúrou ekonomiky.

Spiš bol relatívne bohatý a vzdelaný región. K tej identite prispievajú aj prvky prírodného charakteru, ako aj veľmi bohatá architektúra a historické pamiatky svetského aj sakrálneho charakteru. To všetko vytvára unikátnu identitu, ktorá má síce spoločné prvky aj s inými regiónmi, ale v niečom je jedinečná. V nej Spišiaci vidia svoju osobitosť.

Keď sa nedávno stala tragédia v Spišskej Starej Vsi, niektoré médiá chybné písali o tragédii v Spišskej Novej Vsi. Ľudí prekvapilo, že na Spiši existuje aj nejaká Stará Ves a že je od Novej Vsi ďaleko. To ukazuje, aký je Spiš rozsiahly. Kde sa vlastne začína a sa končí?

Opísať priestor a rozsah Spiša nie je zložité, pretože hranice Spiša sa formovali v priebehu 11., 12. a 13. storočia a potom, až do 20. storočia, boli takmer nemenné. Dnes vnímame Spiš v podstate ako územie, do ktorého spadajú okresy Gelnica, Spišská Nová Ves, Levoča – to môžeme rámcovať ako dolný Spiš. Horný Spiš tvoria okresy Poprad, Kežmarok a časť okresu Stará Ľubovňa.

Historická mapa Spiša[lock]

Mapa Spiša. Zdroj – Hungaricana

Treba však povedať, že v minulosti bola Spišská Stará Ves okresným mestom a územie Spiša siahalo aj na poľskú stranu. V Poľsku máme dnes malú časť Spiša, ktorá sa spomína čoraz častejšie aj v súvislosti s tým, že na výjazdovom rokovaní vlády v Červenom Kláštore boli Goralí uznaní za národnostnú menšinu. To vytvára polemiku o tom, či sú Slováci žijúci na poľskom Spiši Slováci alebo Goralí.

V každom prípade, keď pôjdeme do spišských dedín v Poľsku, dodnes sa tam napríklad slúžia omše v slovenskom jazyku. Tá slovenská identita tam pretrváva napriek tomu, že už ide o územie Poľska takmer nepretržite už viac ako storočie. Napriek tomu, že Spišská Stará Ves stratila časť svojho zázemia, ostala prirodzeným centrom Zamaguria. Po spomínanej tragickej udalosti mnohých prekvapilo aj to, že obec s dvetisíc obyvateľmi je mestom a dokonca v ňom funguje gymnázium.

Prečítajte si tiež

Goraľu, cy či ňe žaľ. Nerozumiete? Nevadí, Goralí sa chcú Slovákom predstaviť

Ako sa to stalo, že taký veľký región s takou silnou identitou sa ocitol nielen vo viacerých okresoch a krajoch, ale aj vo viacerých štátoch?

Formovanie hraníc Československa po 1. svetovej vojne bolo zložité. Poľské nároky súviseli aj s otázkou etnicity. Poľsko v období vzniku Československa označovalo Goralov za slovakizovaných Poliakov a robilo si nároky na oveľa väčšie územie Spiša. Nakoniec medzinárodná arbitráž rozhodla, že časti Oravy a Spiša pripadli Poľsku. Na druhej strane Československo získalo časť Těšínska – bol to teda medzinárodný kompromis. Počas obdobia slovenského štátu pripadol poľský Spiš nakrátko späť Slovensku, ale od konca druhej svetovej vojny je definitívne súčasťou Poľska.

A sú teda Gorali Slováci alebo Poliaci?

Slovenských Goralov vnímam ako Slovákov. S etnickou príslušnosťou je to však zložité, môže byť ťažké určiť hranicu medzi regionálnou identitou a národnosťou. Dokonca aj odborníci z radov Goralov vnímajú myšlienku, že by mali byť samostatnou národnosťou, veľmi rozporuplne.

Goralský sprievod v krojoch zo Starého Smokovca na Hrebienok počas 3. ročníka podujatia Goral na Góry v Starom Smokovci vo Vysokých Tatrách v roku 2018. Foto – TASR

Na základe mojich vedomostí z oblasti geografie, etnografie a histórie vnímam Goralov skôr ako regionálnu identitu, nie ako národnostnú menšinu. Lebo to by vytváralo precedens – ak sú Gorali národnostná menšina, tak aj my Spišiaci by sme mohli žiadať o priznanie štatútu národnostnej menšiny. Tým sa otvára Pandorina skrinka. Takže ja vnímam slovenských Goralov ako Slovákov so špecifickou regionálnou, miestami aj lokálnou identitou.

Vráťme sa ešte k administratívne členeniu. Levoča kedysi patrila do Spišskonovoveského okresu a dnes so Spišskou Novou Vsou nepatria ani do rovnakého kraja, hoci sú mestá veľmi integrované. Ako je to možné?

Keď vzniklo samostatné Slovensko, prirodzene sa otvorila aj otázka jeho územnosprávneho členenia. Pridala sa myšlienka dvojstupňového modelu – teda okresy a kraje. Prvotne sa predpokladalo, že práve geografi budú kompetentní navrhnúť vhodné členenie, a na tom sa aj začalo pracovať. Začali sa koncipovať územia na princípe tzv. funkčných mestských regiónov – teda na základe dochádzky do zamestnania či škôl. Tieto regióny by tvorili okresnú úroveň a následne by sa zgrupovali do väčších, vzájomne prepojených celkov, ktoré by tvorili kraje.

Realita však bola taká, že keď geografi predložili svoj návrh vtedajšiemu premiérovi Vladimírovi Mečiarovi, jednoducho ho zoškrtnal a pravdepodobne na základe svojich politických záujmov vytvoril štruktúru dnešných krajov. Na základe toho mnohí geografi od prípravy konceptu upustili, hoci jeho základ ostal. To, že cez dolný Spiš prechádza krajská hranica, je teda vyslovene politické rozhodnutie, ktoré nemá oporu v geografických vzťahoch. Je prirodzené, že každý región musí mať nejaké hranice a vždy sa niektoré územie ocitne na periférii.

Ak sa pozrieme na vnútorné členenie Spiša, vieme ho rozdeliť na horný a dolný Spiš, prípadne na horný, stredný a dolný. Krajská hranica medzi okresom Spišská Nová Ves a Levoča však pretína veľmi silne integrované územie dolného, resp. stredného Spiša. Rodinné väzby, dochádzka za prácou, do škôl, zdravotnícke obvody a podobne – to všetko je v oblasti okolo Spišskej Novej Vsi, Levoče, Krompách, Spišských Vlách a Spišského Podhradia veľmi silno prepojené a tá hranica od svojho vzniku spôsobuje problémy.

Existuje šanca, že niekedy bude Spiš samostatným krajom v hraniciach niekdajšej Spišskej župy?

Rád by som takúto možnosť nevylučoval. Osobne by sa mi to páčilo nielen pre môj vzťah k Spišu, ale myslím si, že pre dobré fungovanie regiónu je potrebná aj silná identita – aby sa ľudia cítili jeho súčasťou. Je tu však viac problémov. Súčasná administratívne členenie platí už takmer tridsať rokov. Generácia dnešných mladých aktívnych ľudí je už zvyknutá na to, že žijú v Košickom alebo Prešovskom kraji, hoci sa regionálne stále vnímajú ako Spišiaci, Abovcania, Šarišania, Zemplínčania.

Foto N – Peter Lázár

Ďalším problémom je, že vzhľadom na špecifický historický vývoj Spiša a jeho zložitú vnútornú administratívnu štruktúru sa nevyvinulo jednoznačné mestské centrum, ako napríklad na Šariši Prešov. Aj keď sa uvažovalo o Spiši ako o samostatnej regionálnej jednotke, hneď vznikla otázka, ktoré mesto by bolo centrom.

Akonáhle by ním bol Poprad, ozývali sa samosprávy z južného Spiša, najmä z Hnileckej doliny, že pre nich je to odľahlé a radšej by boli súčasťou Košickej župy. Naopak, ak by centrom bola Spišská Nová Ves, Poprad, ako väčšie mesto, mal problém s touto možnosťou. Takže aj to je riziko – nie však nevyriešiteľné.

Spomínali ste, že Spiš je etnicky pestrý. Aké etniká a národnosti na Spiši nájdeme?

Ak sa pozrieme na etnickú mapu Spiša dnes, okrem Slovákov tu vidíme silné zastúpenie Rómov, miestami Rusínov a niektoré fragmenty Nemcov. Iné národnosti sa vyskytujú len veľmi sporadicky a štatisticky nevýznamne. Súčasná štruktúra je pomerne nová záležitosť. Až do druhej svetovej vojny bolo súčasťou identity Spiša práve to, že tu žilo veľa Nemcov. Zastúpená bola aj maďarská národnosť. V

niektorých obciach či mestečkách žili aj Taliani. Ešte v ranom stredoveku vieme aj o valónskej kolonizácii – Valóni neskôr splynuli s Nemcami.

Netreba opomenúť ani Židov, ktorí síce v období Uhorska neboli evidovaní ako samostatná národnosť, ale na základe podielu vyznávačov judaizmu vieme pomerne presne identifikovať, kde a aké bolo ich zastúpenie.

Typické pre spišské mestečká bolo prelínanie Židov, Nemcov, Maďarov, Slovákov, miestami Rusínov. Na severnom Spiši vo väčšej miere aj Poliakov. Tá etnická pestrosť bola naozaj ohromujúca.

Ako sa sem dostali Valóni a Taliani?

O Valónoch máme len pomerne hmlistú predstavu. Tento rozhovor robíme v Spišských Vlachoch. Ich historický latinský názov je Villa Latina, maďarsky Szepesolaszi, čo sa v minulosti interpretovalo ako dôkaz, že zakladateľmi boli Taliani. Nemožno to síce s určitosťou vylúčiť, ale aj nemecký názov Wallendorf už naznačuje prítomnosť Valónov. Dnes sa predpokladá, že podobne ako v Stoličnom Belehrade (dnes Székesfehérvár) aj tu boli prvými osadníkmi Valóni, ktorí získali privilégia a z pôvodne slovanskej osady vytvorili mesto.

Spišské Vlachy označené v katastrálnej mape ako Wallendorf. Zdroj – Hungaricana

Predpokladá sa, že jedným z dôvodov ich príchodu bola prítomnosť kvalitného travertínu na neďalekom Dreveníku. Dokonca sa predpokladá, že títo obyvatelia, ktorí získali mestské výsady, boli stavebníkmi Spišského hradu. Priamo pre Valónov sa výsady nezachovali, avšak zmienky o Valónoch alebo o románskych obyvateľoch nájdeme v privilégiách, ktoré Spišské Vlachy získali od kráľa Bela IV. a jeho nasledovníkov. To dokumentuje, že keď prišli Nemci do Spišských Vlach – a môže to platiť aj pre iné spišské mestečká – už tu boli Valóni.

V novej histórii však práve v Spišských Vlachoch môžeme s určitosťou hovoriť o prítomnosti Talianov – kamenárov z oblasti Lombardie, ktorých sem priťahoval travertín z Dreveníka s výnimočnými stavebnými aj estetickými vlastnosťami. Na sklonku 19. storočia sa do Spišských Vlach prisťahoval Paolo Miglierini, konkrétne do časti Dobrá Voľa, ktorú vo svojich pamätiach označoval ako osadu talianskych kamenárov. Miglieriniovcí však boli zo všetkých talianskych kamenárov určite najznámejší a pričínili sa o preslávenie spišského travertínu. Zrejme najznámejšou pamiatkou, ktorú stavebne realizovali, je Mohyla Milana Rastislava Štefánika.

Prítomnosť Talianov poukazuje na nesmiernu etnickú pestrosť obyvateľstva, obzvlášť v niektorých lokalitách. Čo týchto obyvateľov spájalo, bola práve spomínaná spišská identita. Základom etnickej štruktúry obyvateľstva naprieč regiónom však okrem Slovákov boli Nemci.

Keď už spomíname Nemcov, predpokladám, že tí prišli kvôli baníctvu.

Áno, aj kvôli baníctvu a hutníctvu. Vo všeobecnosti boli Nemci pozývaní na územie vtedajšieho Uhorska – s cieľom hospodársky a kultúrne ho pozdvihnúť. Spravidla sa usádzali v osadách či mestečkách s určitou ekonomickou základňou a ekonomickým potenciálom. Práve preto sa mnoho z nich usadilo na Spiši.

Na dolnom Spiši dominovalo baníctvo, ale Nemci sa živili aj poľnohospodárstvom a remeslami. Máme veľmi dobre zdokumentované ich pôsobenie v rôznych cechoch. Nešlo teda len o baníkov a spracovateľov kovov, aj keď to bolo pre dolný Spiš typické – v iných oblastiach to boli skôr poľnohospodári, remeselníci a obchodníci.

Čo sa stalo s Nemcami na Spiši?

Veľká časť Nemcov, najmä na dolnom Spiši, pôsobila v baníctve – s jeho úpadkom už v 19. storočí začína ich podiel klesať. Napriek tomu až do druhej svetovej vojny tvorili pomerne silnú menšinu. V období Rakúsko-Uhorska dochádzalo aj k postupnej maďarizácii Nemcov. Po vzniku Československa sa mnohí opäť začali hlásiť k nemeckej národnosti.

Treba povedať, že Nemci, ktorí väčšinou patrili do vyšších sociálnych vrstiev, mali lepšie vzdelanie, ale aj menej detí, takže ich prirodzený prírastok bol menší než u Slovákov, Rusínov či iných národností. Napriek klesajúcemu počtu zohrávali dôležitú úlohu v regionálnej správe a ekonomike – až do druhej svetovej vojny, keď sa celá etnická štruktúra Spiša zmenila. Holokaustom – teda vyhladením miestnych Židov – a po vojne aj odsunom Nemcov.

Definitívny zlom nastal v 50. rokoch, keď boli poslední kočovní Rómovia usadení často práve do domov, ktoré zostali po Nemcoch a Židoch. Preto sa dnes často stretávame s problémovými komunitami práve v historických spišských mestečkách, kde bolo pred vojnou výrazné zastúpenie Nemcov.

Akú rolu zohrala na Spiši Košicko-bohumínska železnica? A prečo ide cez Spišskú Novú Ves a nie cez kráľovské mesto Levoča?

Tá potreba vybudovať železnicu bola úplne zrejmalá. Železnica sa stala novým symbolom hospodárskeho rozvoja. Okolo argumentov, prečo železnica nevedie napríklad cez Levoču či Spišské Podhradie, koluje veľa legend. Ja by som sa však držal faktografie –

rozhodnutie bolo také, že železnica povedie údolím Hornádu cez Spišskú Novú Ves.

Napriek tomu, že časť mešťanov v Levoči túto železnicu spočiatku odmietala, veľmi rýchlo si uvedomili potrebu napojenia na železničnú sieť. Krátko po otvorení košicko-bohumínskej trate vznikli aj lokálne železničné trate, ktoré pripojili Levoču cez Spišskú Novú Ves a Spišské Podhradie cez Spišské Vlachy na hlavnú trať. Nezabudnime ani na Hnileckú železnicu – celú sieť, ktorá viedla Hnileckou dolinou a takisto ju napojila na nový dopravný koridor.

Nielen na Spiši, ale aj v iných regiónoch priniesla železnica obrovský stimul hospodárskeho rozvoja. Dá sa povedať, že s výstavbou Košicko-bohumínskej železnice sa začala výrazne meniť sídelná štruktúra. Mestecká, ktoré ležali priamo na železnici alebo v jej blízkosti, získali obrovskú konkurenčnú výhodu. Levoča, ktorá po stáročia zohrávala dôležitú administratívnu a obchodnú funkciu – dôležitejšiu než Spišská Nová Ves – sa zrazu ocitla v konkurenčnej nevýhode. Začala zaostávať nielen z hľadiska hospodárskeho vývoja, ale aj v počte obyvateľov.

Podobná situácia nastala aj v Poprade. Dnešný Poprad vznikol až po druhej svetovej vojne postupným zlúčením viacerých samostatných mestečiek. Až do výstavby Košicko-bohumínskej železnice bola z týchto mestečiek najvýznamnejšia Spišská Sobota. Skutočný hospodársky rast Popradu sa začal až so vznikom železnice. Na jeho základe sa po druhej svetovej vojne prijalo rozhodnutie spojiť viaceré blízke obce a mestecká do jedného celku – Popradu. Tak vzniklo najväčšie mesto na Spiši. Nebyť tej železnice, možno by tam nejaké mesto vzniklo tiež, no pravdepodobne by to bola Spišská Sobota, nie Poprad.

Z hľadiska demografie, vyľudňuje sa Spiš?

Nedá sa hovoriť o vyľudňovaní, pretože región stále zaznamenáva prirodzený prírastok. Ten však postupne klesá. Mení sa model rodiny – kým v minulosti bolo bežné mať šesť, sedem či osem detí, neskôr štyri až päť, dnes je bežné mať nula až dve deti. Oveľa dôležitejšiu úlohu vo vývoji populácie regiónu tak zohráva migrácia, ktorá predstavuje na Spiši pomerne veľký problém. Síce existujú obce, ktoré sú migračne prírastkové – najmä v okolí väčších miest –, vo všeobecnosti región obyvateľov stráca. Ako nevýhoda sa tu opäť ukazuje absencia väčšieho mesta.

Prečo?

Dnešné migračné toky majú totiž tendenciu smerovať z vidieckych a periférnych oblastí do najväčších miest, prípadne do ich širších regiónov. Vidíme to najmä na populačnom raste Bratislavy, ale podobne rastie aj región Košíc či Žiliny. Na Spiši však takéto väčšie mesto chýba. A to je výzva – akým smerom sa bude migrácia ďalej vyvíjať.

Dôležité je tiež povedať, a to s istou ľútosťou, že migračný úbytok sa deje najmä na úkor obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním. Zatiaľ čo ľudia s nižším stupňom vzdelania majú tendenciu v regióne ostať, vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia sa často sťahujú buď na západ, alebo do väčších miest. To súvisí nielen s hospodárskou štruktúrou, ale aj so skutočnosťou, že na Spiši sa nenachádza žiadne veľké univerzitné mesto. Vzdelávanie tu zabezpečujú najmä vysunuté pracoviská rôznych univerzít. Študenti tak študujú mimo regiónu – a často v meste, kde získali vzdelanie, aj ostávajú. Keďže takéto mesto na Spiši nie je, veľká časť vysokoškolákov sa sem nevracia.

Ďalším faktorom je, že hlavným ťažníkom hospodárstva už dnes nie je tradičný priemysel – aj keď investície do priemyselných parkov môžu byť dôležité pre rozvoj regiónu. Ťažníkom sú predovšetkým služby, najmä pokročilé služby v oblastiach ako IT, telekomunikácie, vzdelávanie, servisné centrá a podobne. Tieto sektory sú zatiaľ sústredené najmä v Bratislave a Košiciach, čiastočne v Žiline a v menšej miere aj v iných krajských mestách. V menších mestách sú však veľmi slabo zastúpené.

Práve tieto služby však priťahujú obyvateľov s vyšším vzdelaním. Kým sa tento sektor, obrazne povedané, „nerozleje“ aj do menších miest, bude veľmi ťažké očakávať zvrät v migračných trendoch na Spiši.

Aby som však neznel z pohľadu Spiša príliš pesimisticky, aj výskum, ktorý realizujeme na Ústave geografie, ukazuje, že na Slovensku, najmä na krajnom severovýchode, sú regióny, kde je situácia s migračným úbytkom a stratou ľudského kapitálu oveľa horšia. Navyše aj na Spiši pozorujeme, že časť emigrantov sa po čase rozhodne vrátiť. Takíto ľudia si spravidla okrem úspor prinesú aj nadobudnuté skúsenosti, zručnosti, ktoré neraz pretavia do úspešných ekonomických aktivít vo svojom rodnom regióne. Či sa takíto ľudia budú vracieť, záleží sčasti od vývoja v samotnom regióne, ale dôležitá bude aj ekonomická a spoločenská situácia na Slovensku a v širšom zmysle aj geopolitická a bezpečnostná situácia.

Ako bude vyzeráť Spiš o dvadsať rokov?

Chcem sa vyjadriť ako optimista. Myslím si, že pred Spišom stoja obrovské výzvy, ale verím, že ako spoločnosť sme schopní ich zvládnuť. Jednou z kľúčových výziev pre región je integrácia rómskeho obyvateľstva. Táto komunita predstavuje veľký potenciál z hľadiska ľudského kapitálu, avšak potrebuje vzdelanie a integráciu na trh práce.

To je veľmi zložitý proces, pretože dnes v mnohých komunitách už vyrástli celé generácie mimo systému vyššieho školského vzdelávania a mimo trhu práce. Na druhej strane existuje viac pozitívnych príkladov. Sú obce, kde sa podarilo rómske obyvateľstvo do istej miery

integrovať. A napríklad aj v okolí Spišských Vlách poznáme prípady, keď celé komunity odišli do Anglicka, získali tam pracovné zručnosti, jazykové kompetencie a dnes sa vracajú domov. Nie je výnimkou, že návratilci zo Sheffieldu či iných miest hovoria plynule po anglicky. Aj to je príležitosť, na ktorej sa dá v budúcnosti stavať.

Foto N – Peter Lázár

Integrácia však nie je jedinou výzvou. Veľkou úlohou je aj udržať v regióne ľudský kapitál. Rovnako dôležité je aj napojenie na európske dopravné koridory, ktoré by mohli prispieť k udržaniu priemyslu v regióne. Tých výziev je mnoho. No keď si uvedomíme, aký prírodný a kultúrny potenciál Spiš má – a zároveň, s určitou dávkou optimizmu, môžeme povedať, že má aj potenciál v oblasti ľudského kapitálu –, je na mieste veriť, že Spiš má pred sebou perspektívu ako stabilizovaný a hospodársky úspešný región.

Prejdime od humánnej k fyzickej geografii. Mení zmena klímy Spiš?

Do určitej miery áno – zmeny už dnes pozorujeme v niektorých lokalitách. Vidíme, že sa menia Tatry, mení sa Slovenský raj a zdá sa, že jednou z veľkých výziev do budúcnosti bude napríklad zásobovanie vodou. Zrážky sú čoraz nerovnomernejšie a máme dlhšie obdobia sucha. To, čo bolo ešte pred pár desaťročiami na Spiši nemysliteľné – teda problémy s dostupnosťou vody –, je dnes v mnohých lokalitách realitou. Takže áno, aj klimatická zmena prináša rôzne výzvy.

Napriek tomu chcem zostať optimistom. Verím, že ako spoločnosť nájdeme spôsob, ako túto klimatickú zmenu spomaliť – hoci je pravda, že jej dôsledky sa pravdepodobne nezmenia v priebehu najbližších dvadsiatich rokov. Som však presvedčený, že ako civilizácia nájdeme cestu, ako sa s klimatickou zmenou vyrovnáť. A možno časom dokážeme objaviť aj príležitosti tam, kde dnes vnímame predovšetkým negatíva.

Ak by ste mali dať tri tipy človeku, ktorý na Spiši nikdy nebol, kam by sa mal ísť pozrieť?

Je ťažké vybrať len tri lokality. Vyhnem sa preto priamemu odporúčaniu najznámejších lokalít ako Vysoké či Belianske Tatry, Slovenský raj, Poprad, Levoča či Spišský hrad. Na Spiši sa naozaj snúbia krásne prírodné scenérie s historickými pamiatkami a kultúrou. Sú však roztrúsené po celom regióne, takže ak si chce človek vychutnať Spiš, nestačí sa upnúť na jednu lokalitu.

Osobne považujem Spišskú Novú Ves za jedno z turisticky najpodceňovanejších miest na Slovensku. Hoci nejde o početom obyvateľov veľké mesto, možno ju naozaj vnímať ako kultúrnu metropolu Spiša so všetkým, čo k takejto metropole patrí.

Čo konkrétne?

Od profesionálneho Spišského divadla a nezávislého a medzinárodne oceňovaného Divadla Kontra cez Spišské múzeum a Galériu umelcov Spiša až po gastronómiu a nočný život. Návštevníka určite očarí architektúra centra mesta s námestím natoľko rozsiahlym, že sa naň zmestí korzo s príjemnými letnými terasami, park, cesta aj cyklochodník. V jeho centre je najvyššia kostolná veža na Slovensku, z ktorej je krásny výhľad na mesto aj okolie. Rodiny s deťmi ocenia zoo, kúpalisko či detské zábavné parky, milovníci adrenalínu ponuku miestneho športového letiska s možnosťami vyhládkových letov či tandemových zoskokov. Spišskú Novú Ves by som odporučil aj pre veľmi dobrú dostupnosť verejnou dopravou a zároveň dostupnosť viacerých zaujímavých lokalít z mesta.

Čo ďalej?

Po niekoľkodňovom pobyte v Spišskej by som iste odporučil výlet do Markušoviec s kaštieľom s expozíciou nábytku, letohrádkom Dardanely s expozíciou klávesových hudobných nástrojov a so zrekonštruovanou kúriou Zuzana s modernou interaktívnou etnografickou expozíciou. Markušovský skalný hriab či zrúcanina Markušovského hradu by boli čerešničkou na torte. V letných mesiacoch by som určite podporil iniciatívu miestnych samospráv, ktoré na turistické účely obnovili prevádzku vlaku medzi Spišskými Vlachmi a Spišským Podhradím. Okrem Spišského hradu a Spišskej Kapituly by som určite odporučil navštíviť travertínové kopy na Dreveníku či rastúcu travertínovú kopu Sivá Brada, na ktorej sa vypína kaplnka symbolizujúca Golgotu tzv. Spišského Jeruzalema. Vybral by som sa tiež do Kežmarku s mestským hradom, unikátnymi evanjelickými kostolmi a lyceálnou knižnicou a lyceálnou knižnicou – najväčšou historickou školskou knižnicou v strednej Európe. Po tom všetkom by som ešte odporučil relax v niektorom z termálnych kúpalísk či akvaparkov.

A kratšie výlety?

Iste by som odporučil zavítať aj do najjužnejšej časti Spiša, do Hnileckej doliny. Zastavil by som sa v Gelnici s Baníckym múzeom a sprístupnenou banskou štôľňou Jozef. Osobitne ma fascinuje dedinka Smolník, kedysi jedno z najväčších miest na Slovensku s viac než šesťtisíc obyvateľmi. Dnes ich má sotva tisíc. Ešte donedávna tam fungovala tabaková továreň, no to hlavné, čo zostalo, je silná banská história. Tá sa prejavuje aj v architektúre, aj v prírode – napríklad vybudovanými vodnými nádržami v okolí, ktoré vytvárajú jedinečnú atmosféru.

Aby sme neostali len na dolnom Spiši, určite by som odporučil zájsť aj do Zamaguria, do Spišskej Starej Vsi – k Dunajcu, do Pieninského národného parku. A ak máte chuť objavovať ešte viac, oplatí sa zájsť aj do poľskej časti Spiša. Napríklad navštíviť hrad v Nedeci, a ak

bude teplo, určite sa oplatí skočiť si zaplávať k Czorsztynskému jazeru. Pokračoval by som do Hniezdneho s expozíciou liehovarníctva a do Starej Ľubovne, kde sa tiež dá stráviť aj niekoľko dní, pretože vychutnať si Ľubovniansky hrad, skanzen, vojenský tábor a ďalšie atrakcie je v rámci jedného dňa náročné. Mimochodom, hneď v susedstve leží Chmeľnica, obec s najvyšším podielom nemeckého obyvateľstva na Spiši v súčasnosti.

Ladislav Novotný

Riaditeľ Ústavu geografie na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Vyrastal v Spišských Vlachoch, stredoškolské štúdium absolvoval na Gymnáziu v Krompachoch. Geografiu študoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského, kde v roku 2013 ukončil doktorandské štúdium a v roku 2021 úspešne habilitoval. Na Ústave geografie v Košiciach pôsobí od roku 2011. Od roku 2016 pôsobil vo funkcii vedúceho oddelenia humánnej a regionálnej geografie a v roku 2023 sa stal riaditeľom Ústavu geografie. Je členom výkonného výboru Slovenskej geografickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied v Bratislave a členom akademického senátu Prírodovedeckej fakulty **UPJŠ** v Košiciach. Vedecky sa zameriava na výskum urbánneho vývoja, migrácie, štruktúry obyvateľstva, ľudského kapitálu, regionálnych systémov či percepcie obyvateľstva.

Ladislav Novotný. Foto N – Peter Lázár

Autor: Daniel Kerekeš

Top vedecké výsledky dostanú automatickú finančnú podporu

📅 17. 4. 2025, 9:00, Zdroj: finreport.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 2 827 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 230 EUR

Top vedecké výsledky dostanú automatickú finančnú podporu

Redakcia FinReport Publikované: 17.4.2025 Financie Poslať

Ministerstvo školstva zaviedlo nový spôsob financovania vedeckých výstupov, ktorý výrazne zjednodušuje a urýchľuje proces podpory pre výskumníkov. Odmeňovanie verejných vysokých škôl a autorov vedeckých prác je vďaka „vedeckému automatu“ rýchlejšie a efektívnejšie.

Foto: Shutterstock

Tento nový postup automaticky poskytuje finančné prostriedky na kvalitné vedecké práce, čím sa eliminuje administratívne zaťaženie. Prístup poskytuje vedcom väčšiu slobodu, aby sa mohli viac sústrediť na svoju prácu, a zároveň zaručuje transparentnosť pri rozdeľovaní financií.

Nový finančný nástroj podporuje vedecký výskum na slovenských vysokých školách. Systém odmeňovania funguje automaticky a priebežne. Ministerstvo trikrát ročne (31. januára, 31. mája a 30. septembra) získa z medzinárodných databáz podklady a za výsledky automaticky vypláť vysokým školám dotáciu, o ktorú nie je potrebné žiadať.

Vysoké školy musia polovicu dotácie vyplatiť autorom takýchto vedeckých výstupov a inovácií a polovicu dotácie môžu použiť na rozvoj pracovísk, na ktorých tieto výstupy vznikli.

Odmeny sú naviazané na vedecké výstupy publikované v prestížnych databázach, ako je Nature Index, citácie vo Web of Science (WoS) či na európske a americké patenty slovenských vysokých škôl. Finančná podpora bude vyplatená v tom istom roku, v ktorom budú tieto výstupy oficiálne zverejnené.

Ako excelentné výstupy sa hodnotia tieto oblasti:

Publikácie v Nature Index vysoko citované publikácie v databáze Web of Science, teda publikácie, ktoré patria vo svojom odbore medzi 1 % najcitovanejších na svete, európske a americké patenty, registrované v European Patent Office alebo v United States Patent and Trademark Office, granty ERC (European Research Council)

K 31. januáru 2025 získala takúto finančnú podporu 17 vysokých škôl. Najvyššia dotácia bola poskytnutá Univerzite Komenského v Bratislave, v celkovej výške 1 188 000,- EUR, nasledovala **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, ktorá získala 232 000,- EUR, tretí najvyšší príspevok získala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v sume 162 000,- EUR. Celkovo bolo v prvom termíne fungovania tohto príspevku vyplatených 2 196 000,- EUR.

Autor: FinReport.sk

Boj s časom, omyly a obvinenia z drahej liečby: Aká je realita pacientov so zriedkavými chorobami?

17. 4. 2025, 10:50, Zdroj: mediaweb.hnonline.sk , Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Katarína

Hájovská, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 1 239 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 2160 EUR

Boj s časom, omyly a obvinenia z drahej liečby: Aká je realita pacientov so zriedkavými chorobami?

Pacienti so zriedkavými chorobami čakajú na kľúčové odpovede roky.

Pacienti so zriedkavými chorobami bojujú s časom. Stanovenie správnej diagnózy je beh na dlhú trať, počas ktorého pacienti nemajú prístup k adekvátnej liečbe. Upozorňuje na to kampaň Zrnko času, ktorú spustili patientske organizácie Belasý motýľ, Slovenská aliancia zriedkavých chorôb (SAZCH) a Slovenská myelómová spoločnosť (SMYS).

Ústredným motívom kampane sa stali presýpacie hodiny, ktoré symbolicky spustili v parlamente. Počas rokovania Výboru Národnej rady (NR) SR pre zdravotníctvo predostreli požiadavky pacientov, a odštartovali tak spoločný proces hľadania konkrétnych riešení.

Odborári aj odborníci kritizujú odvolanie Staňáka: Zdravotníctvu šetril milióny eur

Patientske organizácie odhadujú, že na Slovensku trpí zriedkavými chorobami 300-tisíc pacientov. „Ide o závažné, často chronické, progresívne a degeneratívne ochorenia, ktoré spôsobujú vážne zdravotné komplikácie a v mnohých prípadoch ohrozujú život,“ uviedlo občianske združenie Belasý motýľ.

Väčšina ochorení je genetického pôvodu, no patria medzi ne aj zriedkavé typy rakovín, rôzne infekcie a poruchy imunitného systému. Patientske organizácie uvádzajú, že 70 percent zriedkavých chorôb sa prajví už v detstve.

Opakované vyšetrenia a nesprávne diagnózy

„Keď sa dozviete, že vaše dieťa, rodič, partner alebo vy sami máte zriedkavú chorobu, nezačína sa len boj so samotným ochorením, ale aj s neistotou, kde hľadať pomoc, kto vám poskytne odpoveď a či vôbec existuje liečba,“ poznamenali patientske organizácie.

Podotkli, že priemerné oneskorenie stanovenia správnej diagnózy je v prípade pacientov so zriedkavými chorobami približne päť rokov, kým niektorí čakajú na odpoveď aj desiatky rokov.

Český test odhalí karcinóm pankreasu z kvapky krvi

„Väčšina z nich navštívi niekoľko špecialistov, absolvuje opakované vyšetrenia, často s nejednoznačnými výsledkami,“ zdôraznili patientske organizácie. Podľa nich každý štvrtý pacient musel

pred stanovením diagnózy absolvovať konzultácie s viac ako ôsmimi odborníkmi.

Patientske organizácie zároveň uviedli, že 73 percent pacientov bolo minimálne raz mylne diagnostikovaných. „Symptómy boli pripísané inému fyzickému ochoreniu, zanedbané, nebrané vážne alebo mylne považované za príznaky psychického pôvodu,“ doplnili patientske organizácie.

Upozorňujú, že včasná diagnostika je kľúčová pre nastavenie následnej adekvátnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Nedostupná liečba

„Napriek tomu, že je v súčasnosti len päť percent zriedkavých chorôb liečiteľných, nie je to tak dávno, keď sa aj tento milník zdal nepredstaviteľne vzdialený. Pravdou však je, že šanca na liečbu zriedkavých chorôb je dnes niekoľkonásobne vyššia ako pred desiatimi rokmi,“ uviedli patientske organizácie.

Poukázali tiež na výrazný nárast klinických skúšaní, ktoré sú zamerané na zriedkavé choroby. Podľa patientskych organizácií sa ich počet zvýšil medzi rokmi 2006 - 2016 o 88 percent. Zároveň stúpol aj počet nových liekov určených na liečbu zriedkavých ochorení, pričom od roku 2000 ich bolo schválených Európskou liekovou agentúrou (EMA) viac ako 200.

Dokážu vyliečiť či predĺžiť život, k pacientom sa však nedostávajú. Slovákovi chýbajú inovatívne lieky

Patientske organizácie poznamenali, že na Slovensku je situácia ťažšia. „V praxi to znamená, že i keď nastane vzácny moment, keď sa objaví nová terapeutická možnosť, pre slovenského pacienta zostáva v mnohých prípadoch nedostupná,“ dodali.

Člen správnej rady SAZCH Ing. Peter Štěpánek podotkol, že pacienti a ich rodiny by mohli viesť kvalitnejší život, no slovenský zdravotnícky systém im nedokáže priniesť liečbu včas alebo vôbec v porovnaní s inými európskymi krajinami.

„Najťažšie príbehy zažívame v posledných rokoch, keď vidíme zomierať ľudí, ktorí už zomrieť nemuseli. Hovorím o tých vzácných chvíľach, plných nádeje, keď existuje liečba - nie marginálna, práve naopak, liečba radikálna, dokonca príčinná, ktorá dokáže zásadne meniť životy,“ doplnil Ing. Štěpánek.

Drahé lieky?

Pacientske organizácie upozornili, že z celkového počtu 181 indikácií, ktoré boli schválené EMA medzi rokmi 2012 - 2024 na liečbu zriedkavých chorôb, je na Slovensku hradených 59 z nich.

„Slovensko je v dostupnosti inovatívnych liekov na chvoste Európy. Napriek tomu, že počet schválených liekov na zriedkavé choroby sa v Európe za posledné roky takmer zdvojnásobil, slovenskí pacienti majú prístup len k približne tretine liečebných možností, ktoré sú dostupné v iných krajinách EÚ,“ priblížila PharmDr. Tatiana Foltánová, PhD., predsedníčka SAZCH.

Zriedkavé choroby: Nemá ich veľa ľudí, ale poisťovne stoja milióny eur

Predsedníčka SMYS Mgr. Zuzana Gajdošíková poznamenala, že pacienti sa často cítia vinní za nákladnosť ich liečby. „Všetci vidia len cenovku a veľa sa diskutuje o tom, koľko liečba pacientov so zriedkavými chorobami, toľko zriedkavými onkologickými chorobami stojí,“ dodala.

Podľa patientskych organizácií je častým mýtom, že lieky na zriedkavé choroby sú systémovo neudržateľné a výrazne zaťažujú zdravotnícky a liekový rozpočet krajiny.

„Pravdou je, že i keď je liečba pacientov so zriedkavými chorobami nákladná, výdavky na tieto lieky tvoria v rámci liekového rozpočtu len malú a najmä predikovateľnú časť. Na Slovensku aktuálne predstavujú približne 4,92 percenta celkového rozpočtu na lieky pri oficiálnych plných cenách,“ uviedli pacientske organizácie.

Doplnili, že v skutočnosti sú náklady na tieto lieky nižšie, a to vďaka ich riadenému vstupu na trh a zmluvám medzi ministerstvom zdravotníctva a výrobcami, ktoré zabezpečujú ich dostupnosť za výhodnejších podmienok.

„Pre nás a kvalitu nášho života má liečba nevyčísliteľnú hodnotu. Môžeme sa vďaka nej vrátiť späť do života, k našim rodinám, pokračovať v práci a aktivitách, ktoré nás naplňujú a sú prínosom. Sme presvedčení, že to, čo do nás bolo investované, venujeme nášmu okoliu, spoločnosti a krajine späť,“ povedala Mgr. Gajdošíková.

Je personalizovaná liečba rakoviny hudbou budúcnosti? Chýbajú kľúčové kroky

Prof. MUDr. Matej Škorvánek, PhD., z Neurologickej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach podotkol, že inovácie v podobe liekov na zriedkavé choroby prinášajú do systému zdravotnej starostlivosti pridanú hodnotu, ktorá často presahuje hranice samotnej liečby.

„Môžu byť impulzom pre modernizáciu - efektívnejšiu diagnostiku, zmenu štandardizovaných postupov, zavedenie dátových registrov a zlepšenie zberu dát, edukáciu zdravotníckeho personálu či systematizáciu starostlivosti. Okrem nádeje a šance na kvalitnejší život pre pacientov s nimi môže prichádzať aj nový ekosystém,“ vysvetlil prof. Škorvánek.

Autor: Katarína Hájovská

Na Právnickej fakulte UPJŠ pribudli ďalšie moderné učebne

17. 4. 2025, 12:10, Zdroj: ssn.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 40 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 EUR

Na Právnickej fakulte UPJŠ pribudli ďalšie moderné učebne

Comments

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ) postupnými krokmi zvyšuje kvalitu vzdelávania a vytvára optimálne podmienky na štúdium a prácu. V súlade s touto stratégiou bola úspešne zavŕšená ďalšia z etáp rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach.

Ukončená bola v poradí už tretia zo štyroch plánovaných etáp stavebných prác realizovaných v priestoroch fakulty na Kováčskej 30. Zámerom úprav štyroch prednáškových miestností (LB1P06, LB1P07, LB0P05 a LB0S02) bolo zmodernizovanie, architektonické a dizajnové zjednotenie interiérov učební, ktoré sa dosiahlo novým zabudovaným nábytkom, farebným stvárnením a riešením interiérových doplnkov v podobnom štýle ako v prvej a druhej etape.

Po demontáži pôvodných drevených obkladov stien, zdvojených podláh a znížených hliníkových podhládov nasledovali stavebné úpravy, počas ktorých boli riešené nové vlysové podlahy, pre zlepšenie akustiky priestorov nové akustické podhlady a akustické stenové panely s potlačeným potahom. Jednotný dizajn učební rekonštruovaných v dvoch predchádzajúcich etapách a v tretej etape bol dosiahnutý osadením predsadených sadrokartónových stien s celoplošným polepom s potlačou na častiach stien medzi oknami.

Akustické panely s potlačou zlepšili akustické podmienky učební. V rámci renovácie bola vykonaná nová svetelná a zásuvková inštalácia vo všetkých štyroch miestnostiach. Doplnenie elektroinštalácie bolo potrebné vzhľadom na to, že študenti na výučbe používajú elektronické zariadenia. Medzi zrekonštruovanými miestnosťami bola aj tá, v ktorej prebieha Študentská právna poradňa. V nej je na akustických paneloch zobrazená preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv a portrét Ruth Bader Ginsburg – americkej právničky a sudkyne Najvyššieho súdu Spojených štátov, ktorá do dejín vstúpila ako

ochrankyňa slabších a menších.

„Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie, ktoré prispeje k efektívnejšiemu a inšpiratívnejšiemu vzdelávaciemu procesu. Vedenie UPJŠ si uvedomuje, že moderné a podnetné prostredie je kľúčovým faktorom pre rozvoj našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov, ako aj pre dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo vzdelávacej a výskumnej činnosti univerzity,“ zhodnotil rektor UPJŠ prof. MUDr. Daniel Pella, PhD.

Súčasnou stavebných prác boli aj povrchové úpravy stien chodby na prvom poschodí a na hlavnom schodisku, kde sa zrealizovala taktiež renovácia historického kovaného zábradlia. „Rekonštrukcia výučbových priestorov fakulty sa začala v roku 2020 rekonštrukciou posluchárne s multimediálnou výbavou. Od roku 2022 sme začali rekonštruovať posluchárne na Kováčskej 30. Stavebné práce sa realizovali počas plnej prevádzky, aby sme zabezpečili kontinuálne vzdelávanie študentov. Pred rokom sme začali s rekonštrukciou štyroch posluchární v rámci tretej etapy, ktoré dnes už slúžia študentom a pedagógom, ďalšie štyri učebne plánujeme zrekonštruovať v štvrtej etape. Moje poďakovanie patrí univerzite za podporu pri realizácii všetkých stavebných úprav, ktoré by nebolo možné úspešne zrealizovať bez silnej podpory celého vedenia univerzity ako aj jej administratívnych a prevádzkových zamestnancov. Verím, že tieto priestory budú nasledujúce desaťročia slúžiť ďalším generáciám učiteľov a študentov, a že sa tu budú cítiť príjemne,“ uviedol dekan Právnickej fakulty UPJŠ prof. JUDr. Miroslav Štrkolec, PhD.

Mgr. Laura Holánová, PhD., tlačová referentka a hovorkyňa UPJŠ v Košiciach

Kontakt pre médiá:

Mgr. Laura Holánová, PhD., tlačová referentka a hovorkyňa UPJŠ

E-mail: laura.holanova@upjs.sk

Tel.: +421 55 234 1550, mob.: +421 905 385 911

Web: www.upjs.sk

Komentáre

Autor: RO SSN Košice

Právnická fakulta v Košiciach vo veľkom modernizuje, ukončila tretiu etapu prác

19. 4. 2025, 14:59, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: SITA, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 54 037 GRP: 1,20 OTS: 0,01 AVE: 738 EUR

Právnická fakulta v Košiciach vo veľkom modernizuje, ukončila tretiu etapu prác

Chystá sa na ďalšiu.

KOŠICE. Na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach zavŕšili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty. Ako informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová, modernizáciou prešli štyri prednáškové miestnosti v priestoroch fakulty na Kováčskej ulici v Košiciach.

Ozrejnila, že cieľom bolo architektonicky a dizajnovy zjednotiť a zmodernizovať interiéry učební. Pribudol nový zabudovaný nábytok, zámeru modernizácie pomohlo aj farebné stvárnenie a riešenie interiérových doplnkov v podobnom štýle ako v prvej a druhej etape modernizácie.

„Po demontáži pôvodných drevených obkladov stien, zdvojených podláh a znížených hliníkových podhládov nasledovali stavebné úpravy, počas ktorých boli riešené nové vlysové podlahy, pre zlepšenie akustiky priestorov nové akustické podhlady a akustické stenové panely s potlačeným poťahom. Jednotný dizajn učební rekonštruovaných v dvoch predchádzajúcich etapách a v tretej etape bol dosiahnutý osadením predsadených sadrokartónových stien s celoplošným polepom s potlačou na častiach stien medzi oknami,“ priblížila Hoľanová.

Akustické úpravy

Doplnila, že akustické podmienky v učebniach pomohli zlepšiť akustické panely s potlačou. Renovácia priniesla aj novú svetelnú a zásuvkovú inštaláciu vo všetkých štyroch miestnostiach.

„Doplnenie elektroinštalácie bolo potrebné vzhľadom na to, že študenti na výučbe používajú elektronické zariadenia,“ objasňuje hovorkyňa univerzity.

Ako uviedla, rekonštrukciou prešla aj miestnosť, v ktorej prebieha Študentská právna poradňa. „V nej je na akustických paneloch zobrazená preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv a portrét Ruth Bader Ginsburg – americkej právničky a sudkyne Najvyššieho súdu Spojených štátov, ktorá do dejín vstúpila ako ochrankyňa slabších a menších,“ uviedla Hoľanová.

„Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie, ktoré prispeje k efektívnejšiemu a inšpiratívnejšiemu vzdelávaciemu procesu. Vedenie **UPJŠ** si uvedomuje, že moderné a podnetné prostredie je kľúčovým faktorom pre rozvoj našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov, ako aj pre dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo vzdelávacej a výskumnej činnosti univerzity,“ vyjadril sa **rektor UPJŠ** profesor **Daniel Pella**.

Ďalšia etapa, ďalšie učebne

Stavebné práce zahŕňali aj povrchové úpravy stien chodby na prvom poschodí a na hlavnom schodisku. Tam prešlo renováciou aj historické kované zábradlie.

„Rekonštrukcia výučbových priestorov fakulty sa začala v roku 2020 rekonštrukciou posluchárne s multimediálnou výbavou. Od roku 2022 sme začali rekonštruovať posluchárne na Kováčskej 30. Stavebné práce sa realizovali počas plnej prevádzky, aby sme zabezpečili kontinuálne vzdelávanie študentov,“ uviedol dekan Právnickej fakulty **UPJŠ** profesor Miroslav Štrkolec.

Avizoval tiež, že v rámci štvrtej etapy modernizácie plánujú zrekonštruovať ďalšie štyri učebne.

„Moje poďakovanie patrí univerzite za podporu pri realizácii všetkých stavebných úprav, ktoré by nebolo možné úspešne zrealizovať bez silnej podpory celého vedenia univerzity ako aj jej administratívnych a prevádzkových zamestnancov. Verím, že tieto priestory budú nasledujúce desaťročia slúžiť ďalším generáciám učiteľov a študentov, a že sa tu budú cítiť príjemne,“ uzavrel Štrkolec.

(zdroj: upjs.sk)

Autor: SITA

Na UPJŠ v Košiciach zavŕšili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

📅 19. 4. 2025, 15:56, Zdroj: slovenskodnes.sk 🌐, Autor: Filip Guldán, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ
Dosah: 32 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 31 EUR

Na **UPJŠ** v Košiciach zavŕšili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

Odoberajte novinky priamo do vášho emailu.

E-mail

Leave this field empty if you're human:

Váš osobný údaj (e-mail) bude spracovaný podľa zásad ochrany osobných údajov, ktoré vychádzajú zo slovenskej a európskej legislatívy. Stlačením tlačidla dávate súhlas so spracovaním pre zasielanie našich e-mailových noviniek (nové články, reklamné správy) po dobu max. 5 rokov. Svoj súhlas môžete kedykoľvek zrušiť cez tlačidlo "odhlásiť sa z newslettera" v každom e-maile.

19.04.2025 | 15:56

Na **UPJŠ** v Košiciach zavŕšili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

Na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach zavŕšili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty. Ako informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová, modernizáciou prešli štyri prednáškové miestnosti v priestoroch fakulty na Kováčskej ulici v Košiciach. Ozrejmila, že cieľom bolo architektonicky a dizajnovy zjednotiť a zmodernizovať interiéry učební.

Zdroj: Právnická fakulta **UPJŠ**

Pribudol nový zabudovaný nábytok, zámeru modernizácie pomohlo aj farebné stvárnenie a riešenie interiérových doplnkov v podobnom štýle ako v prvej a druhej etape modernizácie. „Po demontáži pôvodných drevených obkladov stien, zdvojených podláh a znížených hliníkových podhládov nasledovali stavebné úpravy, počas ktorých boli riešené nové vlysové podlahy, pre zlepšenie akustiky priestorov nové akustické podhlady a akustické stenové panely s potlačeným potahom. Jednotný dizajn učební rekonštruovaných v dvoch predchádzajúcich etapách a v tretej etape bol dosiahnutý osadením predsadených sadrokartónových stien s celoplošným polepom s potlačou na častiach stien medzi oknami,“ priblížila Hoľanová.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

KARIÉRA V KOŠICE: DNES – hľadáme nové talenty do tímu!

Doplnila, že akustické podmienky v učebniach pomohli zlepšiť akustické panely s potlačou. Renovácia priniesla aj novú svetelnú a zásuvkovú inštaláciu vo všetkých štyroch miestnostiach. „Doplnenie elektroinštalácie bolo potrebné vzhľadom na to, že študenti na výučbe používajú elektronické zariadenia,“ objasňuje hovorkyňa univerzity. Ako uviedla, rekonštrukciu prešla aj miestnosť, v ktorej prebieha Študentská právna poradňa. „V nej je na akustických paneloch zobrazená preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv a portrét Ruth Bader Ginsburg – americkej právničky a sudkyne Najvyššieho súdu Spojených štátov, ktorá do dejín vstúpila ako ochrankyňa slabších a menších,“ uviedla Hoľanová.

„Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie, ktoré prispeje k efektívnejšiemu a inšpiratívnejšiemu vzdelávaciemu procesu. Vedenie **UPJŠ** si uvedomuje, že moderné a podnetné prostredie je kľúčovým faktorom pre rozvoj našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov, ako aj pre dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo vzdelávacej a výskumnej činnosti univerzity,“ vyjadril sa **rektor UPJŠ** profesor **Daniel Pella**. Stavebné práce zahŕňali aj povrchové úpravy stien chodby na prvom poschodí a na hlavnom schodisku. Tam prešlo renováciou aj historické kované zábradlie. „Rekonštrukcia výučbových priestorov fakulty sa začala v roku 2020 rekonštrukciou posluchárne s multimediálnou výbavou. Od roku 2022 sme začali rekonštruovať posluchárne na Kováčskej 30. Stavebné práce sa realizovali počas plnej prevádzky, aby sme zabezpečili kontinuálne vzdelávanie študentov,“ uviedol dekan Právnickej fakulty **UPJŠ** profesor Miroslav Štrkolec. Avizoval tiež, že v rámci štvrtej etapy modernizácie plánujú zrekonštruovať ďalšie štyri učebne. „Moje poďakovanie patrí univerzite za podporu pri realizácii všetkých stavebných úprav, ktoré by nebolo možné úspešne zrealizovať bez silnej podpory celého vedenia univerzity ako aj jej administratívnych a prevádzkových zamestnancov. Verím, že tieto priestory budú nasledujúce desaťročia slúžiť ďalším generáciám učiteľov a študentov, a že sa tu budú cítiť príjemne,“ uzavrel Štrkolec.

Zdroj:(SITA,kl)

Autor: Filip Guldán

Na UPJŠ v Košiciach zavřili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

19. 4. 2025, 15:56, Zdroj: kosicednes.sk, Autor: Filip Guldán, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ
Dosah: 7 501 GRP: 0,17 OTS: 0,00 AVE: 347 EUR

Na **UPJŠ** v Košiciach zavřili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

Na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach zavřili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty. Ako informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová, modernizáciou prešli štyri prednáškové miestnosti v priestoroch fakulty na Kováčskej ulici v Košiciach. Ozrejmila, že cieľom bolo architektonicky a dizajnovy zjednotiť a zmodernizovať interiéry učební.

Zdroj: Právnická fakulta **UPJŠ**

Prírubol nový zabudovaný nábyto k, zámeru modernizácie pomohlo aj farebné stvárnenie a riešenie interiérových doplnkov v podobnom štýle ako v prvej a druhej etape modernizácie. „Po demontáži pôvodných drevených obkladov stien, zdvojených podláh a znížených hliníkových podhládov nasledovali stavebné úpravy, počas ktorých boli riešené nové vlysové podlahy, pre zlepšenie akustiky priestorov nové akustické podhlady a akustické stenové panely s potlačeným poťahom. Jednotný dizajn učební rekonštruovaných v dvoch predchádzajúcich etapách a v tretej etape bol dosiahnutý osadením predsadených sadrokartónových stien s celoplošným polepom s potlačou na častiach stien medzi oknami,” priblížila Hoľanová.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

KARIÉRA V KOŠICE: DNES – hľadáme nové talenty do tímu!

Doplnila, že akustické podmienky v učebniach pomohli zlepšiť akustické panely s potlačou. Renovácia priniesla aj novú svetelnú a zásuvkovú inštaláciu vo všetkých štyroch miestnostiach. „Doplnenie elektroinštalácie bolo potrebné vzhľadom na to, že študenti na výučbe používajú elektronické zariadenia,” objasňuje hovorkyňa univerzity. Ako uviedla, rekonštrukciou prešla aj miestnosť, v ktorej prebieha Študentská právna poradňa. „V nej je na akustických paneloch zobrazená preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv a portrét Ruth Bader Ginsburg – americkej právničky a sudkyne Najvyššieho súdu Spojených štátov, ktorá do dejín vstúpila ako ochrankyňa slabších a menších,” uviedla Hoľanová.

„Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie, ktoré prispeje k efektívnejšiemu a inšpiratívnejšiemu vzdelávaciemu procesu. Vedenie **UPJŠ** si uvedomuje, že moderné a podnetné prostredie je kľúčovým faktorom pre rozvoj našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov, ako aj pre dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo vzdelávacej a výskumnej činnosti univerzity,” vyjadril sa **rektor UPJŠ** profesor **Daniel Pella**. Stavebné práce zahŕňali aj povrchové úpravy stien chodby na prvom poschodí a na hlavnom schodisku. Tam prešlo renováciou aj historické kované zábradlie. „Rekonštrukcia výučbových priestorov fakulty sa začala v roku 2020 rekonštrukciou posluchárne s multimediálnou výbavou. Od roku 2022 sme začali rekonštruovať posluchárne na Kováčskej 30. Stavebné práce sa realizovali počas plnej prevádzky, aby sme zabezpečili kontinuálne vzdelávanie študentov,” uviedol dekan Právnickej fakulty **UPJŠ** profesor Miroslav Štrkolec. Avizoval tiež, že v rámci štvrtej etapy modernizácie plánujú zrekonštruovať ďalšie štyri učebne. „Moje poďakovanie patrí univerzite za podporu pri realizácii všetkých stavebných úprav, ktoré by nebolo možné úspešne zrealizovať bez silnej podpory celého vedenia univerzity ako aj jej administratívnych a prevádzkových zamestnancov. Verím, že tieto priestory budú nasledujúce desaťročia slúžiť ďalším generáciám učiteľov a študentov, a že sa tu budú cítiť príjemne,” uzavrel Štrkolec.

Zdroj:(SITA,kl)

KOHO BY STE VOLILI V PRIMÁTORSKÝCH VOĽBÁCH?

Ktorému z týchto kandidátov by ste odovzdali svoj hlas do primátorskej funkcie v meste Košice, ak by sa voľby konali dnes?

(Predbežné výsledky ankety majú len informatívny charakter - na kosicednes.sk budeme zverejňovať predbežné očistené výsledky raz týždenne. Trvanie ankety je do konca mesiaca apríl. Finálne výsledky budú zverejnené v priebehu prvého týždňa po uzatvorení ankety, hlasovanie je možné z jednej IP a relácie iba raz. Povolené sú len hlasy zo SR.)

Jaroslav Polaček 340

Milan Lesňák 260

Štefan Laský 89

Igor Šimko 389

Miloslav Klíma 213

Ladislav Lörinc 1128

Lenka Kovačevičová 309

Prosím, pridajte dôvod hlasovania

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Zosadia Polačeka z trónu? Alebo ostanú v jeho tieni?

Filip Guldán

19.04.2025 15:56

Autor: Filip Guldán

Na UPJŠ v Košiciach zavřili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

20. 4. 2025, 17:16, Zdroj: sita.sk/vskolstve, Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Katarína

Lörincová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 93 663 GRP: 2,08 OTS: 0,02 AVE: 1200 EUR

Na **UPJŠ** v Košiciach zavřili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty

Na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach zavřili tretiu etapu rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty. Ako informovala hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová, modernizáciou prešli štyri prednáškové miestnosti v priestoroch fakulty na Kováčskej ulici v Košiciach.

Ozrejmla, že cieľom bolo architektonicky a dizajnovy zjednotiť a zmodernizovať interiéry učební. Pribudol nový zabudovaný nábytok, zámeru modernizácie pomohlo aj farebné stvárnenie a riešenie interiérových doplnkov v podobnom štýle ako v prvej a druhej etape modernizácie.

Svetelná zásuvková inštalácia

„Po demontáži pôvodných drevených obkladov stien, zdvojených podláh a znížených hliníkových podhládov nasledovali stavebné úpravy, počas ktorých boli riešené nové vlysové podlahy, pre zlepšenie akustiky priestorov nové akustické podhlady a akustické stenové panely s potlačeným poťahom. Jednotný dizajn učební rekonštruovaných v dvoch predchádzajúcich etapách a v tretej etape bol dosiahnutý osadením predsadených sadrokartónových stien s celoplošným polepom s potlačou na častiach stien medzi oknami,“ priblížila Hoľanová.

Doplnila, že akustické podmienky v učebniach pomohli zlepšiť akustické panely s potlačou. Renovácia priniesla aj novú svetelnú a zásuvkovú inštaláciu vo všetkých štyroch miestnostiach.

„Doplnenie elektroinštalácie bolo potrebné vzhľadom na to, že študenti na výučbe používajú elektronické zariadenia,“ objasňuje hovorkyňa univerzity. Ako uvidela, rekonštrukciou prešla aj miestnosť, v ktorej prebieha Študentská právna poradňa. „V nej je na akustických paneloch zobrazená preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv a portrét Ruth Bader Ginsburg – americkej právničky a sudkyne Najvyššieho súdu Spojených štátov, ktorá do dejín vstúpila ako ochrankyňa slabších a menšín,“ uviedla Hoľanová.

Plánujú zrekonštruovať ďalšie štyri učebne

„Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie, ktoré prispeje k efektívnejšiemu a inšpiratívnejšiemu vzdelávaciemu procesu. Vedenie **UPJŠ** si uvedomuje, že moderné a podnetné prostredie je kľúčovým faktorom pre rozvoj našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov, ako aj pre dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo vzdelávacej a výskumnej činnosti univerzity,“ vyjadril sa **rektor UPJŠ** profesor **Daniel Pella**. Stavebné práce zahŕňali aj povrchové úpravy stien chodby na prvom poschodí a na hlavnom schodisku. Tam prešlo renováciou aj historické kované zábradlie.

„Rekonštrukcia výučbových priestorov fakulty sa začala v roku 2020 rekonštrukciou posluchárne s multimediálnou výbavou. Od roku 2022 sme začali rekonštruovať posluchárne na Kováčskej 30. Stavebné práce sa realizovali počas plnej prevádzky, aby sme zabezpečili kontinuálne vzdelávanie študentov,“ uviedol dekan Právnickej fakulty **UPJŠ** profesor Miroslav Štrkolec. Avizoval tiež, že v rámci štvrtej etapy modernizácie plánujú zrekonštruovať ďalšie štyri učebne.

„Moje poďakovanie patrí univerzite za podporu pri realizácii všetkých stavebných úprav, ktoré by nebolo možné úspešne zrealizovať bez silnej podpory celého vedenia univerzity ako aj jej administratívnych a prevádzkových zamestnancov. Verím, že tieto priestory budú nasledujúce desaťročia slúžiť ďalším generáciám učiteľov a študentov, a že sa tu budú cítiť príjemne,“ uzavrel Štrkolec.

Autor: Katarína Lörincová

Na Právnickej fakulte UPJŠ bola dokončená tretia etapa modernizácie učební

21. 4. 2025, 9:20, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ
Dosah: 3 458 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Na Právnickej fakulte **UPJŠ** bola dokončená tretia etapa modernizácie učební

Košice Spravodajstvo

Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (**UPJŠ**) postupnými krokmi zvyšuje kvalitu vzdelávania a vytvára optimálne podmienky na štúdium a prácu. V súlade s touto stratégiou bola úspešne završená ďalšia z etáp rozsiahlej modernizácie priestorov Právnickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach.

Ukončená bola v poradí už tretia zo štyroch plánovaných etáp stavebných prác realizovaných v priestoroch fakulty na Kováčskej 30. Zámerom úprav štyroch prednáškových miestností (LB1P06, LB1P07, LB0P05 a LB0S02) bolo zmodernizovanie, architektonické a dizajnové zjednotenie interiérov učební, ktoré sa dosiahlo novým zabudovaným nábytkom, farebným stvárnením a riešením interiérových doplnkov v podobnom štýle ako v prvej a druhej etape.

Po demontáži pôvodných drevených obkladov stien, zdvojených podláh a znížených hliníkových podhládov nasledovali stavebné úpravy, počas ktorých boli riešené nové vlysové podlahy, pre zlepšenie akustiky priestorov nové akustické podhlady a akustické stenové panely s potlačeným poťahom. Jednotný dizajn učební rekonštruovaných v dvoch predchádzajúcich etapách a v tretej etape bol dosiahnutý osadením predsadených sadrokartónových stien s celoplošným polepom s potlačou na častiach stien medzi oknami.

Akustické panely s potlačou zlepšili akustické podmienky učební. V rámci renovácie bola vykonaná nová svetelná a zásuvková inštalácia vo všetkých štyroch miestnostiach. Doplnenie elektroinštalácie bolo potrebné vzhľadom na to, že študenti na výučbe používajú elektronické zariadenia. Medzi zrekonštruovanými miestnosťami bola aj tá, v ktorej prebieha Študentská právna poradňa. V nej je na akustických paneloch zobrazená preambula Všeobecnej deklarácie ľudských práv a portrét Ruth Bader Ginsburg – americkej právničky a sudkyne Najvyššieho súdu Spojených štátov, ktorá do dejín vstúpila ako ochrankyňa slabších a menších.

Na právnickej fakulte **UPJŠ** bola dokončená tretia etapa modernizácie učební / **UPJŠ**

„ Rekonštrukcia priniesla esteticky príjemné a funkčné prostredie, ktoré prispeje k efektívnejšiemu a inšpiratívnejšiemu vzdelávaciemu procesu. Vedenie **UPJŠ** si uvedomuje, že moderné a podnetné prostredie je kľúčovým faktorom pre rozvoj našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov, ako aj pre dosahovanie vynikajúcich výsledkov vo vzdelávacej a výskumnej činnosti univerzity, “ zhodnotil rektor **UPJŠ Daniel Pella**.

Súčasťou stavebných prác boli aj povrchové úpravy stien chodby na prvom poschodí a na hlavnom schodisku, kde sa zrealizovala taktiež renovácia historického kovaného zábradlia.

„ Rekonštrukcia výučbových priestorov fakulty sa začala v roku 2020 rekonštrukciou posluchárne s multimediálnou výbavou. Od roku 2022 sme začali rekonštruovať posluchárne na Kováčskej 30. Stavebné práce sa realizovali počas plnej prevádzky, aby sme zabezpečili kontinuálne vzdelávanie študentov. Pred rokom sme začali s rekonštrukciou štyroch posluchární v rámci tretej etapy, ktoré dnes už slúžia študentom a pedagógom, ďalšie štyri učebne plánujeme zrekonštruovať v štvrtjej etape. Verím, že tieto priestory budú nasledujúce desaťročia slúžiť ďalším generáciám učiteľov a študentov, a že sa tu budú cítiť príjemne, “ uviedol dekan Právnickej fakulty **UPJŠ Miroslav Štrkolec**.

FS Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky, zvykne mať aj divákov

21. 4. 2025, 9:30, Zdroj: tasr.sk, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 995 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 236 EUR

FS Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky, zvykne mať aj divákov

Košice 21. apríla (TASR) - Tradíciu veľkonočnej oblievačky stále dodržiava aj folklórny súbor (FS) Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckých telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ako pre TASR povedal podpredseda občianskeho združenia FS Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien. Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície. Preto každoročne ráno počas Veľkonočného pondelka vyraža partia folkloristov prevažne na deväťmiestnom aute za členkami súboru. Tento rok sa okrem Košíc chystajú napríklad aj do Poproča, Vranova nad Topľou, Humenného či Trebišova. „Sme vysokoškolský súbor, čiže máme členov z rôznych miest. Nestihli by sme obehnúť všetkých okolo 30 dievčat. Preto chodíme olievať primárne tie, ktoré prejavujú záujem. Všetko je to na dobrovoľnej báze,“ povedal. Chlapci chodia na oblievačku prevažne v tesilových nohaviciach, čiernych spoločenských topánkach a bielej košeli s folklórnym lajblíkom. Prípadne majú na hlavách krojový klobúk. „Dievčatá zvyknú byť v domácom oblečení alebo majú sukne. Nenútime ich, aby mali kroje, keďže sa aj tým oblievaním istým spôsobom ničia,“ dodal Seliga. Súčasťou oblievačky folkloristov je aj hudba. Kým časť chlapcov naberá vodu, ďalší hrá na harmonike a ostatní spievajú. „Dievča vytancujeme, a potom ju oblejeme najmenej deviatimi vedrami vody, keďže každý má svoje. Potom opäť chvíľu tancujeme, aby sa trochu zohriala,“ opísal s tým, že následne ich dievčatá vždy pohostia. Podľa jeho slov zvyknú mať počas oblievania aj divákov. Ľudia z okolia sa na nich pozerajú z okien či vychádzajú na balkóny. „Javia o to záujem, páči sa im to,“ skonštatoval. V tejto tradícii plánujú folkloristi z FS Hornád pokračovať aj naďalej, keďže ju vnímajú ako súčasť svojho poslania uchovávať ľudové zvyky. Nejde len o druh zábavy chlapcov a dievčat, ale aj o symbolický akt, ktorý má dievčatám priniesť zdravie, krásu a sviežosť počas celého roka. **UPOZORNENIE:** TASR ponúka k správe zvukový záznam, videozáznam a foto. [sem](#)

Autor: TASR

FS Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky, zvykne mať aj divákov

📅 21. 4. 2025, 9:30, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

FS Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky, zvykne mať aj divákov

Košice 21. apríla (TASR) - Tradíciu veľkonočnej oblievačky stále dodržiava aj folklórny súbor (FS) Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckých telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ako pre TASR povedal podpredseda občianskeho združenia FS Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien.

Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície. Preto každoročne ráno počas Veľkonočného pondelka vyráža partia folkloristov prevažne na deväťmiestnom aute za členkami súboru. Tento rok sa okrem Košíc chystajú napríklad aj do Poproča, Vranova nad Topľou, Humenného či Trebišova. „Sme vysokoškolský súbor, čiže máme členov z rôznych miest. Nestihli by sme obehnúť všetkých okolo 30 dievčat. Preto chodíme olievať primárne tie, ktoré prejavia záujem. Všetko je to na dobrovoľnej báze,“ povedal.

Chlapci chodia na oblievačku prevažne v tesilových nohaviciach, čiernych spoločenských topánkach a bielej košeli s folklórnym lajblíkom. Prípadne majú na hlavách krojový klobúk. „Dievčatá zvyknú byť v domácom oblečení alebo majú sukne. Nenútime ich, aby mali kroje, keďže sa aj tým oblievaním istým spôsobom ničia,“ dodal Seliga.

Súčasťou oblievačky folkloristov je aj hudba. Kým časť chlapcov naberá vodu, ďalší hrá na harmonike a ostatní spievajú. „Dievča vytancujeme, a potom ju oblejeme najmenej deviatimi vedrami vody, keďže každý má svoje. Potom opäť chvíľu tancujeme, aby sa trochu zohrial,“ opísal s tým, že následne ich dievčatá vždy pohostia.

Podľa jeho slov zvyknú mať počas oblievania aj divákov. Ľudia z okolia sa na nich pozerajú z okien či vychádzajú na balkóny. „Javia o to záujem, páči sa im to,“ skonštatoval.

V tejto tradícii plánujú folkloristi z FS Hornád pokračovať aj naďalej, keďže ju vnímajú ako súčasť svojho poslania uchovávať ľudové zvyky. Nejde len o druh zábavy chlapcov a dievčat, ale aj o symbolický akt, ktorý má dievčatám priniesť zdravie, krásu a sviežosť počas celého roka.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam, videozáznam a foto.

sem

Autor: SEM

Folklorný súbor Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky

21. 4. 2025, 9:57, Zdroj: teraz.sk, Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 16 827 GRP: 0,37 OTS: 0,00 AVE: 613 EUR

Folklorný súbor Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky

Zdieľaj na Facebooku

Ilustračné foto. Foto: TASR/Radovan Stoklasa

Súčasťou oblievačky folkloristov je aj hudba. Kým časť chlapcov naberá vodu, ďalší hrá na harmonike a ostatní spievajú.

dnes 9:57

Košice 21. apríla (TASR) - Tradíciu veľkonočnej oblievačky stále dodržiava aj folklorný súbor (FS) Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckých telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ako pre TASR povedal podpredseda občianskeho združenia FS Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien.

Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície. Preto každoročne ráno počas Veľkonočného pondelka vyráža partia folkloristov prevažne na deväťmiestnom aute za členkami súboru. Tento rok sa okrem Košíc chystajú napríklad aj do Poproča, Vranova nad Topľou, Humenného či Trebišova. „Sme vysokoškolský súbor, čiže máme členov z rôznych miest. Nestihli by sme obehnúť všetkých okolo 30 dievčat. Preto chodíme olievať primárne tie, ktoré prejavia záujem. Všetko je to na dobrovoľnej báze,“ povedal.

Chlapci chodia na oblievačku prevažne v tesilových nohaviciach, čiernych spoločenských topánkach a bielej košeli s folklorným lajblíkom. Prípadne majú na hlavách krojový klobúk. „Dievčatá zvyknú byť v domácom oblečení alebo majú sukne. Nenútime ich, aby mali kroje, keďže sa aj tým oblievaním istým spôsobom ničia,“ dodal Seliga.

Súčasťou oblievačky folkloristov je aj hudba. Kým časť chlapcov naberá vodu, ďalší hrá na harmonike a ostatní spievajú. „Dievča vytancujeme, a potom ju oblejeme najmenej deviatimi vedrami vody, keďže každý má svoje. Potom opäť chvíľu tancujeme, aby sa trochu zohriala,“ opísal s tým, že následne ich dievčatá vždy pohostia.

Podľa jeho slov zvyknú mať počas oblievania aj divákov. Ľudia z okolia sa na nich pozerajú z okien či vychádzajú na balkóny. „Javia o to záujem, páči sa im to,“ skonštatoval.

V tejto tradícii plánujú folkloristi z FS Hornád pokračovať aj naďalej, keďže ju vnímajú ako súčasť svojho poslania uchovávať ľudové zvyky. Nejde len o druh zábavy chlapcov a dievčat, ale aj o symbolický akt, ktorý má dievčatám priniesť zdravie, krásu a sviežosť počas celého roka.

Autor: TASR

Tesiláky, vedrá vody a hudba. Pri oblievačke v podaní folkloristov ľudia vybiehajú na balkóny

21. 4. 2025, 9:57, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 54 037 GRP: 1,20 OTS: 0,01 AVE: 738 EUR

Tesiláky, vedrá vody a hudba. Pri oblievačke v podaní folkloristov ľudia vybiehajú na balkóny

Zavítajú do viacerých miest východu.

video [//cdn.jwplayer.com/players/OWWanRJ5-59OQ4sBA.html](https://cdn.jwplayer.com/players/OWWanRJ5-59OQ4sBA.html)

Folklorný súbor Hornád počas tradičnej šibačky a oblievačky. Autor: TASR

KOŠICE. Tradiciu veľkonočnej oblievačky stále dodržiava aj folklorný súbor (FS) Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckým telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ako povedal podpredseda občianskeho združenia FS Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien.

Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície. Preto každoročne ráno počas Veľkonočného pondelka vyráža partia folkloristov prevažne na deväťmiestnom aute za členkami súboru.

Folklorný súbor Hornád a oblievačka v Poproči (13 fotografií) Zavítajú do viacerých miest

Tento rok sa okrem Košíc chystajú napríklad aj do Poproča, Vranova nad Topľou, Humenného či Trebišova.

„Sme vysokoškolský súbor, čiže máme členov z rôznych miest. Nestihli by sme obehnúť všetkých okolo 30 dievčat. Preto chodíme olievať primárne tie, ktoré prejavia záujem. Všetko je to na dobrovoľnej báze,“ povedal.

Chlapci chodia na oblievačku prevažne v tesilových nohaviciach, čiernych spoločenských topánkach a bielej košeli s folklorným lajblíkom. Prípadne majú na hlavách krojový klobúk.

„Dievčatá zvyknú byť v domácom oblečení alebo majú sukne. Nenútime ich, aby mali kroje, keďže sa tým oblievaním istým spôsobom ničia,“ dodal Seliga.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokStaré pohanské zvyky prežili dodnes. Voda je symbol zdravia, oblievačka vyjadrenie náklonnosti Čítajte Voda aj hudba

Súčasťou oblievačky folkloristov je aj hudba. Kým časť chlapcov naberá vodu, ďalší hrá na harmonike a ostatní spievajú.

„Dievča vytancujeme a potom ho oblejeme najmenej deviatimi vedrami vody, keďže každý má svoje. Potom opäť chvíľu tancujeme, aby sa trochu zahrialo,“ opísal s tým, že následne ich dievčatá vždy pohostia.

Podľa jeho slov zvyknú mať počas oblievania aj divákov. Ľudia z okolia sa na nich pozerajú z okien či vychádzajú na balkóny. „Javia o to záujem, páči sa im to,“ skonštatoval.

V tejto tradícii plánujú folkloristi z FS Hornád pokračovať aj naďalej, keďže ju vnímajú ako súčasť svojho poslania uchovávať ľudové zvyky. Nejde len o druh zábavy chlapcov a dievčat, ale aj o symbolický akt, ktorý má dievčatám priniesť zdravie, krásu a sviežosť počas celého roka.

Autor: TASR

Folklorný súbor Hornád stále dodržiava tradíciu veľkonočnej šibačky a oblievačky

21. 4. 2025, 14:21, Zdroj: video.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 4 940 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 187 EUR

Folklorný súbor Hornád stále dodržiava tradíciu veľkonočnej šibačky a oblievačky

Ako folkloristom im vraj prislúcha zachovávať tradície.

Folklorný súbor Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckým telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, stále dodržiava tradíciu veľkonočnej oblievačky.

Ako povedal podpredseda občianskeho združenia Folklorný súbor Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien.

Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície. Preto každoročne ráno počas Veľkonočného pondelka vyráža partia folkloristov prevažne na deväťmiestnom aute za členkami súboru.

Súvisiaci článok Súvisiaci článok Tesiláky, vedrá vody a hudba. Pri oblievačke v podaní folkloristov ľudia vybiehajú na balkóny Čítajte

Autor: TASR

Folklorný súbor Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky

📅 21. 4. 2025, 14:59, Zdroj: spravy.goodboog.com , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 3 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 29 EUR

Folklorný súbor Hornád zachováva tradíciu veľkonočnej oblievačky

Tradíciu veľkonočnej oblievačky stále dodržiava aj folklórny súbor (FS) Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckých telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ako pre TASR povedal podpredseda občianskeho združenia FS Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície....

Apríl 21, 2025 - 14:59

0 5

Facebook

Twitter

Tradíciu veľkonočnej oblievačky stále dodržiava aj folklórny súbor (FS) Hornád, ktorý je ľudovo-umeleckých telesom **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ako pre TASR povedal podpredseda občianskeho združenia FS Hornád Patrik Seliga, užívajú si ju nielen jeho členovia, ale aj ľudia z okien Pripomenul, že ako folkloristom im prislúcha zachovávať tradície....

Viac

Autor: micro_sg